

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Moszkva:

Megnyitották a magyar jubileumi kiállítást

Fock Jenő és Alekszej Koszigin beszéde

A moszkvai népgazdasági kiállítás hatalmas vegyipari pavilonja ad otthont hazánk hétfőn megnyitott jubileumi kiállításának, amely „A felszabadult Magyarország 1945–1975” címmel, történelmünk három évtizedes új korszakáról, népünk eredményeiről és boldogulásáról ad számot.

Az ünnepi megnyitón Fock Jenőnek, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Minisztertanács elnökének vezetésével magyar párt- és kormányküldöttség vesz részt. A delegáció tagjai: Németh Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára, dr. Timár Mátyás, a Minisztertanács elnökhelyettese, dr. Bíró József, külkereskedelmi miniszter, dr. Székér Gyula, nehézipari miniszter, az MSZMP KB tagjai és Marjai József, külügyminisztériumi államtitkár.

Az ünnepségen megjelent Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke, Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke,

Andrej Gromiko, külügyminiszter, Kirill Mazurov, Dmitrij Poljanszkij, Alekszandr Selepin és Mihail Szolomencev, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjai, Pjotr Gyemicsev, az SZKP Politikai Bizottságának póttagja, kulturális miniszter, Vlagyimir Dolgih, Ivan Kapitonov és Konszantyin Katusev, az SZKP KB titkárai, Ivan Arhipov, Mihail Leszcenko és Vlagyimir Kirillin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökhelyettesei, valamint Ivan Kazanyec, vaskohászati miniszter, Nyikolaj Patolicsev külkereskedelmi miniszter, Nyikolaj Rogyionov külügyminiszter-helyettes, az SZKP KB tagjai. Az ünnepségen részt vettek a Szovjet–Magyar Baráti Társaság, a Szovjet Hőbőrűs Veteránok Szövetsége képviselői, és ott voltak a szocialista országok moszkvai diplomáciai képviselőitenei vezetői.

A megnyitó ünnepség résztvevőit Borisz Boriszov, a Szovjetunió ipari és kereskedelmi kamarájának elnöke üdvözölte, majd Fock Jenő tartott megnyitó beszédet.

Fock Jenő megnyitója

Fock Jenő, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa nevében köszöntötte a megnyitó ünnepség résztvevőit, és tolmácsolta az egész szovjet népnek, a Szovjetunió Kommunista Pártjának, Leonid Brezsnyevnek, a magyar nép és pártja, az Elnöki Tanács, a kormány és személy szerint Kádár János szívélyes üdvözlését.

Eredményeink tükré

Utalt arra, hogy immár hagyományra vált: legnagyobb nemzetközi ünnepünk jubileumi évfordulóján bemutatjuk Moszkvában hazánk felszabadulása óta elért eredményeinket.

A mostani kiállítás — folytatva — szándékaink és reményeink szerint híven tükrözi azokat a mélyreható politikai, társadalmi és gazdasági változásokat, amelyek az eltelt három szabad évtized során hazánkban végbementek. Bemutatónk annak a programnak megvalósulását tükrözi, amelyet pártunk csaknem három évtizede megfogalmazott, és népünk elé tárt.

Ezután köszönetet mondott a XI. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából a Szovjetunióból érkezett levelekért és táviratokért, majd így folytatta:

— E kiállítás is jó alkalom, hogy ismét őszinte szívvel megosszák örömeiket hozzánk legközelebb álló barátainkkal, akikben önzetlen, népünkért nagy áldozatokat vállaló felszabadítóinkat köszönhetjük.

— A Szovjetunió megtette népünk számára is a lehetőséget ahhoz, hogy megdöntse a magyar kizsákmányoló osztályok hatalmát, pártunk vezetésével saját kezébe vegye sorsának irányítását.

— Nincs az életnek olyan területe, nincs országunknak olyan vidéke, amely ne fejezné ki három szabad évtizedünk eredményeit. A termelési eszközök társadalmi tulajdonba vétele, a szocialista tervezőgazdálkodás lehetővé tette a népgazdaság gyors fejlődését. A szocialista ipa-

rosítás gyökeresen átalakította hazánk arculatát, gazdasági és társadalmi szerkezetét. Az ipar napjainkban tizszer annyit termel, mint 1938-ban.

— A villamosenergia-termelés most, egyik esztendőről a másikra annyival növekszik, mint amennyi a teljes évi termelés volt Magyarországon a háború előtt. A szocialista iparosítás folyamán új, szocialista városok nőttek fel, és olyan új iparágak egész sorát hoztuk létre, amelyek termékeit jól ismerik a Szovjetunióban is és másutt a világon.

— Több mint egy évtizede, hogy befejeztük hazánkban a mezőgazdaság szocialista átszervezését. A szocialista termelési viszonyok a falvakban is megszilárdultak, és gyökeresen megváltoztatták a falvak képét, életét. A nagyüzemi mezőgazdaság feleannyi munkaerővel és jóval kisebb területtel 60 százalékkal több terméket ad az országnak, mint amennyit 1938-ban adott a mezőgazdaság.

— A nemzeti jövedelem a háború előttiéknél csaknem ötszöröse lett. Ezzel összhangban jelentősen javultak népünk életkörülményei. 1974-ben az egy főre jutó reáljövedelem csaknem háromszorosa volt az 1950. évinek. Fejlődött a tudomány és a kulturális forradalom eredményeként magas színvonalra ért el népünk műveltsége.

Létfontosságú kapcsolat

— Sohasem fogunk megfeledkezni arról, hogy 1945 tavaszán, amikor hazánk még romokban hevert, a kommunista párt mellett a szovjet hadsereg katonái, a szovjet munkások és parasztok biztatták, segítették népünket az újjáépítés első nehéz lépéseiben. Segitettek a romok eltakarításában csakúgy, mint az első gépek, az első termelőüzemek megindításában. A szovjet katonák segítettek, hogy a falusi dolgozók vetni tudjanak, városaink és falvaink ne éhezzenek, s meginduljon a közlekedés a főváros és a vidék között.

— Eredményeinkben azóta is kiemelkedően fontos sze-

repe van a magyar–szovjet kapcsolatoknak, barátságunknak. Ezek a kapcsolatok az élet minden területére kiterjednek, pártjaink együttműködésére, a kül- és a gazdaságpolitikára, a kulturális és tudományos munkára egyaránt. Azonosan ítéljük meg teendőinket a szocialista országok együttműködésében, testvéri kapcsolataink erősítésében, a nemzetközi politikában, az elvi-ideológiai küzdelemben.

— A Szovjetunió hazánk legnagyobb külkereskedelmi partnere. Árucere-forgalmunk értéke már tavaly meghaladta a 2 milliárd rubelt. Ez több mint tizenhét-szerese az 1948. évi forgalomnak. Az 1975. évre tervezett kölcsönös áruforgalom csaknem 10 százalékkal lesz nagyobb az előző évinél.

— A kölcsönös áruszállítók nagy ütemű fejlődését segíti a gazdasági együttműködés új, fejlettebb formája. A kölcsönös áruforgalomnak mintegy 25 százaléka termelési együttműködésre épül. Jubileumi kiállításunk is gyakran utal erre: a timföld, az alumínium, az autóbuszrészegységek, a Zsigulialkatrészek a számítástechnikai berendezések kölcsönös szállításaira. És hozzátehetem: az olefin-műanyagok cseréjével újabb fejezetet nyitottunk országaink vegyipari termelési együttműködésében.

— Államközi megállapodások alapján részt veszünk — többek között — az uszty-ilimszki cellulózkombinát, a kingiszepi ammonfoszfát-üzem és az orenburgi gázvezeték megépítésében, továbbá

(Folytatás a 2. oldalon.)

Tudományos tanácskozás

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája és a Magyar Tudományos Akadémia szilárdtestfizikai bizottsága április 7–17. között Budapesten tartja III. ülésszakát.

A szovjet delegációt A. Sz. Borovik-Romanov akadé-

mikus, a szovjet tagozat elnökhelyettese, az MTA küldöttségét Pál Lénárd akadémikus, a magyar tagozat elnöke vezeti. A bizottság hétfőn a KFKI-ban megkezdte tanácskozását.

Kádár János szovjet katonaküldöttséget fogadott

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára hétfőn a KB székházában fogadta a hazánk felszabadításában részt vett 5. szovjet gárda légideszant hadosztály küldöttségét, Mihail Mihajlovics Boriszov ezredesnek, a hadosztály veterán tanácsa el-

nökének vezetésével. A gárdahadosztály Kádár Jánost 1974-ben tiszteletbeli tagjává választotta.

A szívélyes, baráti légkörű találkozón részt vett Grósz Károly, az MSZMP KB osztályvezetője és Nagy Mária, a Magyar–Szovjet Baráti Társaság főtájkára.

Takarékosság a Volánnál:

Új berendezés — új üzem

Ezer autóbusz, teherautó és más gépkocsi fut már a szegedi Volán 10. számú vállalat „zászlaja” alatt. Így könnyen belátható, hogy a legcsekélyebb pazarlás, vagy megtakarítás értéke milliókat jelenthet a különféle energiahordozók frontján.

Amint Juhász Béla műszaki igazgató elmondotta, ezen a téren az utóbbi idők egyik legjelentősebb eredményének tekinthető az újfajta olajregeneráló berendezésük elkészítése. Ez a Közlekedéstudományi Intézet által korábban kifejlesztett hasonló készülék korszerűbb változata: kétszer annyit „tud”, mint az eredeti, emellett „háziagos” előállítási költsége lényegesen kisebb. Már ezen mintegy 400 000 forintot megtakarítottak, ennél azonban lényegesebb az, amire készítették, vagyis az olajmegtakarítás. Evente 170 000 liter „fáradt olaj” újbóli felhasználását teszi lehetővé. A megtakarítás értéke meghaladja az egymillió forintot.

Az új berendezésben megvalósult technológia lényege: a motorban elhasznált olajat különleges műanyag

szűrővel megtisztítják a beleszűrött fémporoktól, égéstermékektől, majd bizonyos adalékanyagokkal helyreállítják a viszkozitását, vagyis a kenőképeségét. Ezt az olajat azután a motorok utánfutására használják fel. A kitűnő berendezés kialakítása elsősorban Fejes Sándor üzemmérnök érdeme.

A motorok hajtóanyagával is gazdaságosan bántanak, még az illetékes osztályvezetők prémiumának is ez az egyik alapja. Különös gondot fordítanak azoknak a járműveknek a javítására, amelyeknél túlfogyasztást tapasztalnak. Erre az elmúlt egy év alatt mintegy 2000 ellenőrzést folytattak. Így két és negyedmillió forint értékű benzint takarítottak meg, főként a tehergépkocsiknál. Emellett igen jelentős a gázolaj-megtakarítás is. A kongresszusi versenyt tovább folytatva vállalták, hogy 4,5 millió forint értékű hajtóanyag- és motorolaj-megtakarítást érnek el, egymillió forint értékűvel többet, mint a múlt évben.

A Volánnál kibontakozott takarékosági mozgalomnak további fontos részét alkotja a gumiabroncsok felújítása. Ezt ugyancsak „háziilag” kívánják megoldani, mégpedig tröszt szinten, vagyis az összes Volán vállalat gumiköpenyeinek futózását Szegeden végézték el. Ilyen üzem kialakításával, illetve az ezzel kapcsolatos előzetes tanulmányterv elkészítésével Juhász Béla műszaki igazgatót bízta meg a Volán Tröszt.

Ez a tanulmány lényegében el is készült, részben az ezzel kapcsolatos műszaki világirodalom, részben helyszíni külföldi tapasztalatok fel-

használásával. Ilyen üzem létrehozása mellett szól, hogy amíg például Olaszországban a kopott gumiabroncsok 65 százalékát futóztatják, addig nálunk 18 százalékát újítjuk fel ilyen módon, a többit pedig eldobjuk, holott a gumiabroncsaink 90 százaléka import. Azért az olasz példa, mert a szegedi üzem olasz licenc alapján készülne el, mégpedig úgynevezett hideg technológia szerint. Ez utóbbi azt jelenti, hogy az új futófelületet a hagyományos 150 C-fok helyett mindössze 90 C-fokon rögzítik az előzetesen gondosan leköszörült, beszabályozott régi broncsra. A alacsony hőfokhoz természetesen különleges technológia, speciális autókávek és egyéb berendezés kell, ugyanakkor nagy előny, hogy így nem roncsolódnak a gumimolekulák, mint a korábbi magas hőfokon.

A terv szerint a szegedi Volán területén felépülő üzem 60 millióba kerül, az összeg azonban mindössze másfél év alatt visszatérül a gumiabroncs-megtakarítás révén.

Dobó Balázs

Gépek a Szovjetunióból

Megérkezett Leninvárosba a több mint 6 milliárd forintos költséggel épülő Tiszai Kőolajfinomító Vállalat első gépezetsége a Szovjetunióból. Az 56 tonnás készülékkel a nyersolaj sótlanítását oldják majd meg.